

Letní program 2019

25. května, 15:00 hodin, Dvůr Fratres:

SVĚDECTVÍ ČASU & PAMĚŤ LIDSTVA – JAK PŘEŽÍT VZPOMÍNKY

Adolf Frankl, který přežil holokaust, nám zanechal obrazy ze svých zkušeností v Osvětimi. Joe J. Heydecker fotografoval lidi ve varšavském ghettu a tím je uchránil před zapomněním. Jeho partnerka Mara Kraus ve své knize zaznamenala, jak její rodina útekem unikla smrti. – Tři cenná autentická svědectví paměti lidstva.

VIZE Z INFERNA: VÝSTAVA ADOLF FRANKL

Umělec narozený v Bratislavě **Adolf Frankl** (1903-1983) přežil koncentrační tábor Sereď (Slovensko) a vyhlazovací tábor Osvětim-Březinka. Už v roce osvobození 1945 začal sestavovat cyklus obrazů „Vize z inferna – umění proti zapomnění“. Jeho díla patří k nejpůsobivějším svědectvím o nacistickém barbarství. Syn Adolfa Frankla **Thomas Frankl** (85) zahájí výstavu. Odkaz jeho otce je poučením pro příští generace: „Svým dílem jsem vystavěl památník národům celého světa. Nikomu, bez ohledu na náboženství, rasu nebo politický názor, by se toto – nebo něco podobného – už nemělo stát!“

Průvodní slovo k výstavě má **Dieter Ronte**

VARŠAVA VE DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLCE: VÝSTAVA FOTOGRAFIÍ - JOE HEYDECKER

Fotografie, které **Joe J. Heydecker** (1916-1997) udělal během druhé světové války, byly publikovány ve třech souborech a staly se známými po celém světě: „Kde je tvůj bratr Abel?“ (fotografie z roku 1941), „Ticho kamenů – Varšava v listopadu 1944“ a „Viděno ve válce“ (z let 1939-1945). – *Kulturbrücke* (Kulturní most) prezentuje originální snímky. – Archivář **Johann Koller** objasňuje pozadí výstavy.

22. června, 15:00 hodin, Dvůr Fratres:

STANE SE LÉČBA PRIVILEGIEM? – ŠPIČKOVÁ MEDICINA VS. ZÁKLADNÍ PÉČE

Lidé s nízkými příjmy mají ze zdravotního hlediska v průměru více potíží, vynakládají méně prostředků a méně času na své zdraví. Téměř ve všech zdravotních ukazatelích vykazuje obyvatelstvo ve Waldviertel znepokojivé hodnoty, právě zde je křivka lékařské péče kritická. – *Kulturbrücke* (Kulturní most) vznáší otázku: Dá se veřejná solidární základní péče vzhledem k rostoucímu privátnímu sektoru ve zdravotnictví ještě udržet?

OBRAZ HERMANNA NITSCHEHO

Červená barva jako symbol krve a života hraje už od pradávky dob svou roli. Nejen u kulturních obřadů, ale i při tvorbě uměleckých děl používaly mnohé kultury metaforu krve jako výraz života a to i proto, že představuje osudové spojení zranitelnosti a smrtelnosti. Minimalisticky pojatá prezentace se omezuje na jeden z velkých obrazů, které akční umělec vytvořil v Divadle orgií a mystérií. Architektonický rozměr v umění, který je pro **Hermana Nitscheho** důležitý, zvyšuje působivost obrazu ve velkém galerijním prostoru.

PŘEDNÁŠKA SUSANNE RABADY: NEDOSTATEČNÁ NEBO NADBYTEČNÁ PÉČE?

Stále více lékařů upřednostňuje praxi soukromého lékaře bez smluvního vztahu se zdravotními pojišťovnami. Nedostatek volných termínů pro návštěvu lékaře ve veřejném systému omezuje pacienty ve výběru lékaře. Pro pacienty je však často obtížné ověřit si, jestli je ošetření v rozšířené nabídce soukromého sektoru smysluplné. – **Susanne Rabady**, lékařka ve Windigsteigu a viceprezidentka Rakouské společnosti pro všeobecné lékařství, vstoupila na veřejnost s reformními plány pro zdravotnictví.

27. července, 15:00 hodin, Dvůr Fratres:

DIVOKÁ DEVADESÁTÁ LÉTA – DESETELETÍ MOŽNÉHO

Po pádu železné opony panovala optimistická nálada: Češi čerpali z nově nabytých svobod: galerie, nakladatelství, televizní a rozhlasové stanice, obchody, bary a kluby vyrůstaly jako houby po dešti. Státní socialismus byl mrtvý, kapitalismus právě začínal. Společenský, hospodářský a kulturní život procházal obrodou. Rakouské pohraniční oblasti využily znovuzpřístupnění světové strany: na severu už svět nekončil.

VÝSTAVA: MARTIN CEPLECHA

Český sochař žijící v Praze a Maříži **Martin Ceplecha** symbolizuje stejně jako několik dalších umělců zlom na umělecké scéně devadesátých let. Představíme několik jeho známých děl z mědi.

PREZENTACE KNIHY:

Autoři **Hildegard Schmoller** a **Václav Šmidrkal** představují v krátkých přednáškách dílo historiků obou zemí „Nachbar. Ein gemeinsames österreichisch-tschechisches Geschichtsbuch“ (Sousedé. Společná rakousko-česká kniha o dějinách).

ROZHOVOR NA PÓDIU: JAN BOHÁČ, JIŘÍ RŮŽEK, GRIGORIJ MESEŽNIKOV, PETER CORETH

V diskusi moderované **Tomášem Bouškou** vypráví čtyři průkopníci obnoveného sousedství o dobrodružném začátku nové éry. **Jan Boháč**: autor, herec divadla Sklep, zakladatel keramických dělen v Maříži a lokálu umělců *Besídka* ve Slavonicích.

Kulturbrücke Fratres

Fratres 11
A-3844 Waldkirchen/Thaya

17. srpna, 15:00 hodin, Dvůr Fratres:

STOPY JEDNÉ ČESKÉ RODINY – COUDENHOVE-KALERGI

V rušné historii rodiny **Coudenhove-Kalergi** se mísí středoevropská kultura, kultura Dálného východu, kosmopolitní myšlení a provinciální nacionalismus, okouzující éra aristokracie z přelomu století a nová doba utvářená technickým pokrokem. Tehdejší panství **Coudenhove Ronsperg** (Poběžovice) leží v západočeském Chodsku, kde králem ustanovení svobodní páni s vlastními právy chránili hranice.

VÝSTAVA: HUBERT PFAFFENBICHLER „EL HOMBRE“ – ZNOVUOBJEVENÍ

Když **Hubert Pfaffenbichler** (1942-2008), student Maxe Weilera a Fritze Wotruby, blízký přítel Josepha Beuyse, ve Vídní zemřel, ztratila rakouská kulturní scéna jednoho ze svých nejvýznamnějších a nejsvéhlavějších avantgardistů. V Pfaffenbichlerových abstraktních velkých formátech, které působí podmanivým meditativním dojmem, se setkáváme s důsledným a extrémně časově kritickým pohledem tvůrce, který si vystačil se skromnou zásobou tvárů. – Ve spolupráci s rodinou umělce představí *Kulturbrücke* (Kulturní most) nejvýznamnější díla z Pfaffenbichlerovy pozůstalosti.

VÝSTAVA: COUDENHOVE-KALERGI DOKUMENTY JEDNÉ MIMOŘÁDNÉ RODINY

V malém galerijním prostoru prezentují **Clemens Coudenhove-Kalergi** a fotograf **Hans Beer** z Waldmünchen dokumenty, fotografie, listiny, knihy a sběratelské předměty představitelů rodiny, kterými jsou Richard Coudenhove-Kalergi, zakladatel Panevropské unie, jeho rodiče Heinrich a Mit-suko a jiní rodinní příslušníci z doby na přelomu staré a nové Evropy. Dokumentace se záplávkami z rodinného archivu ukazuje, do jaké míry tato rodina formovala a ztělesňovala intelektuální, politické a kulturní proudy střední Evropy.

7. září, 15:00 hodin, Dvůr Fratres:

VYSTOUPIT Z ROZTOČENÉHO KOLA – CO PŘINÁŠÍ ZMĚNA SMĚRU

Jak se dle zkušeností aktérů osvědčují alternativní modely života? A jak zpětně působí na společnost, která nechce řešit krizi místními prostředky, ale stoupajícíím růstem a jinými integracemi? Touha po soběstačnosti a přehledných souvislostech života roste. – *Kulturbrücke* (Kulturní most) představuje lidi, kteří hledají smysl mimo vládnoucí ekonomické formy, a společnosti, ve kterých žijí.

FINISÁŽ: F. X. ÖLZANT

V růžové zahradě Dvora Fraters je během celého kulturního léta vystavena bronzová socha „Vzpomínka na člověka“ od známého sochaře **Franze Xavera Ölzanta**, ročník 1934.

UMĚNÍ ZE SPOLEČENSTVÍ

Výstava české umělecké skupiny „Et cetera“ ukazuje, jaká díla mohou vzniknout vzájemnou inspirací ve společenství tvořivých lidí: **Teodor Buzu** (malířství), **Tomáš Pergler** (sochařství) a **Vlastimil Slabý** (fotografie) se zabývají rozličnými druhy umění a svá díla prezentují zásadně společně.

TŘI ŽIVOTNÍ KONCEPTY ZE TŘECH ZEMÍ

Prezentace jedné české, jedné německé a jedné rakouské iniciativy se zaměřuje především na tři aspekty – zacházení s přebytky; zacházení s těmi nejslabšími; podpora talentů – vyvolává otázky jejich dopadu na stabilitu a obecné bláho společnosti.

Coloman Kallos, Docent em. na Orff-Institutu Univerzity Mozarteum, představuje projekt PAN z Harmannsteinu (obec Großschönuau), alternativní společenství, které sází na kvalitní zemědělské výrobky a ekologické výrobní procesy. Zástupci tří generací přibližují samozásobování a idealismus, osobní svobodu a šance, které poskytuje způsob života ve společenství.

Mara Kraus

Umělec: Adolf Frankl

Susanne Rabady

Hermann Nitsch

Martin Ceplecha

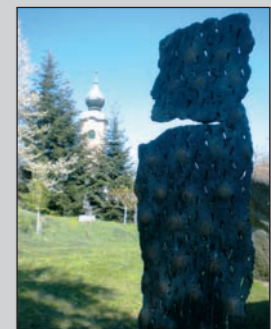
Dana Sahánková

Hubert Pfaffenbichler („El Hombre“)

Teodor Buzu

Franz Xaver Ölzant

ČTENÍ MARA KRAUS: „TALENTOVANÝ PAN GINIČ“

Autorka **Mara Kraus**, narozená 1925 v Záhřebu, čte ze své autobiografické knihy vydané roku 2017. Je to dobrodružný příběh o úteku rodiny, která přežila holokaust. Mládí Mary Kraus bylo poznamenáno pronásledováním a neklidem. Autorka nicméně vypráví bez hořkosti, s moudrou ironií, humorem a lidskostí. **Wlfrid Garscha**, historik a publicista v Archivu dokumentů rakouského odboje (DÖW), hovoří s paní Marou Kraus o jejím životě a její práci a podává přehled o úloze Archivu dokumentů rakouského odboje DÖW.

PREZENTACE KNIHY: „MUŽ S VLASTNOSTMI“

Mara Kraus čte společně s lektorem a spisovatelem **Axelem Ruoffem** z knihy, vydané roku 2019 nakladatelstvím *Bibliothek der Provinz* (Knihovna provincie), v níž upravovala autobiografické poznámky svého partnera Josefa J. Heydeckera. Ten se proslavil mimo jiné jako zpravodaj při Norimberském procesu s válečnými zločinci, kde pracoval pro spojeneckou stanicí *Radio Munich* (Radio Mnichov). Ve věku 94 let pracuje paní Mara Kraus jako dobrovolnice v Archivu fotografií Rakouské národní knihovny a DÖW.

KONCERT INGE MAUX: ŽIDOVSKÉ PÍSNĚ

Herečka, malířka a zpěvačka **Inge Maux** zazpívá svým expresivním hlasem písně, v nichž dojemným způsobem nadlé žije židovská tradice východní Evropy. V jedné písni zazní text o varšavském ghettu. – Za ztvárnění svědkyně ve filmu „Murer – Anatomie procesu“ obdržela Inge Maux Rakouskou filmovou cenu 2019.

Ve spolupráci s Archivem dokumentů rakouského odboje a nakladatelstvím *Bibliothek der Provinz* (Knihovna provincie)

Za program dne odpovídají: Mara Kraus/Johann Koller/Chris Schwarz

PŘEDNÁŠKA RAINERA SCHÖFLA:

Ačkoli pacienti soukromých lékařů podstupují lékařské prohlídky intenzivněji, nežijí déle. V nemocnici je svobodný výběr lékaře k dispozici pouze pro pacienty soukromých lékařů a často i tak jen s doplatkem. Nejen lékaři, ale i nemocnice ze soukromých pacientů profitují, protože ti přinášejí peníze do systému zdravotnictví a odlehčují státní pokladně. Privátní medicína je problematická zejména tehdy, když neoficiální doplatky umožňují výběr ošetřujícího lékaře nebo např. přednostní operace. – **Rainer Schöfl**, univerzitní profesor a primář v nemocnici Milosrdných sester v Linci, vznáší otázku: Má být zdravotní péče pro všechny stejná nebo má být určována ekonomickými hledisky?

ANALÝZA JOSEFA BAUMA: NEZDRAVÝ REGION ZDRAVÍ?

Ekonom a regionální přírodovědec Univerzity Vídeň, **Josef Baum**, analyzoval ukazatele a dospěl k šokujícímu zjištění: Zdraví obyvatel Waldviertelu je mnohem horší než ostatních Dolnorakusanů. – Nezdolný iniciátor domácích občanských hnutí uvádí důvody.

Diskuze s publikem k tématu zdraví s protagonisty akce.

Moderuje: **Gerlinde Weilguny**

KONCERT: ROSAROT & HIMMELBLAU

Klarinetové kvarteto *rosarot und himmelblau* se **Sonjou Burchhart** (klarinet), **Stefanem Weikerschlägerem** (basklarinet), **Peterem Schubertem** (roh) a **Mirjam Schiestl** (klarinet) je známé svými ironickými nápady, černým humorem a šibalsky-lascivní interpretací.

Za program dne odpovídá: Gerlinde Weilguny

Jiří Růžek: frontman a zpěvák kultovní skupiny *Veteráni studené války*, mimo jiné organizátor prvního koncertu skupiny Rolling-Stones v Praze.

Grigorij Mesežnikov: politolog a publicista, zakladatel a prezident Institutu *Institute for Public Affairs* (IVO) v Bratislavě.

Peter Coreth: zakladatel *Kulturbrücke* (Kulturního mostu) a *Museu Humanum* ve Fratres, iniciátor přeshraničních kulturních projektů.

Od 19:00 hodin

KONCERT: VETERÁNI STUDENÉ VÁLKY

Skupina byla založena 1998 jako pokračování legendární Big Beatové skupiny „Vitkovo kvarteto“. Slavný song *Vraťte nám nepříteli* odráží současný stav mysli. Členové formace: **Jiří Růžek**, **Petr Mráz**, **Petr Vaňa**, **Miloš Rábl**, **Jarda Petrásek**, **Pavel Jiroušek**.

Spolupracující partneři: *Rakouská akademie věd; Nadace-Heinrich-Böll Prag; Waldviertel-Akademie; Český filmový festival Slavonice Fest.*

Za program dne odpovídá: Jana Zoglauer Vinšová / Niklas Perzi

SLAVONICE FEST 31. ČERVENCE AŽ 4. SRPNA ZAHÁJENÍ: 31.7., 16:00 HODIN, DVŮR FRATRES VÝSTAVA DANA SAHÁNKOVÁ: STÍN V KŘOVÍ

Dana Sahánková, ročník narození 1984, se v posledním desetiletí zařadila mezi vedoucí umělkyně Česka. Pro své monumentální formáty používá tuš, kreslířskou techniku a techniku perem. Každý festivalový den budou ve Dvoře Fratres prezentovány filmy, mimo jiné projekt „Zrcadlení Slavonice – Maříž – Fratres“. (aktuální informace o termínech a časech začátků najdete na *webové stránce festivalu Slavonice*: <https://slavonicefest.cz/>)

ČTENÍ: BERNHARD SETZWEIN „DER BÖHMISCHE SAMURAI“ („ČESKÝ SAMURAJ“)

Bavorský autor **Bernhard Setzwein** ve svém románu živě, se znalostí věci a velice poutavě vypráví o fascinující rodině Coudenhove-Kalergi a její historii. Stejně jako v předchozích románech prokazuje Setzwein mistrovství satirického pohledu.

„Kouzlo románu spočívá v napětí mezi historickými poznatky a mírou indiskrétnosti vůči reálným osobám. Virtuózní směr autentičnosti a románového propojení přes dějové mezery“ (*Die Presse*)

„Vykouzlí magické momenty, v nichž se prostor a čas mnohorozměrně překrývají“ (*Süddeutsche Zeitung*)

„... nevšední potěšení z četby“ (*Frankfurter Allgemeine Zeitung*)

ROZHOVOR NA PÓDIU

Hans Beer, **Clemens Coudenhove-Kalergi** a **Gerhard Sabathil**, (Evropská komise) a **Bernhard Setzwein** hovoří o svých rozdílných přístupech k tématu. Rozhovor moderuje **Lenka Ovčáčková** a v úvodu představí krátké výňatky ze svého „poněkud odlišného“ dokumentárního filmu „Tiefe Kontraste“ (Hluboké kontrasty), který odkazuje na rodinu Coudenhove-Kalergi.

KLARINETOVÝ KONCERT: HANS KISTLER

Klarinetista **Hans Kistler** pochází z Horní Falce (Oberfalz), vzdělání získal v Regensburgu a Glasgow a v současnosti vyučuje na Německé škole v Praze. Jako sólista hrál mimo jiné v Konzerthausu Berlín a roku 2015 založil soubor *KammerVielharmonie*. – Ve Fratres se zaměří na díla pro klarinetové sólo západních a středoevropských skladatelů 20. a 21. století.

Za program dne odpovídají: Clemens Coudenhove-Kalergi / Bernhard Setzwein

C. KALLOS: SKUPINOVÁ IMPROVIZACE

Návštěvníci budou jako aktivní spolutvůrci vtaženi do uměleckého skupinového procesu se zvukovými a rytmickými prvky podle grafického záznamu **Colomana Kallose**. Skupina se v poetické podobě – mluvené i zpívané – dostane do živé improvizace.

KONCERT: THE UNICORN ENSEMBLE ALTERNATIVNÍ HUDBA VE STŘEDOVĚKU

Thomas Wimmer (*Accentus Austria*), Docent pro starou hudbu a umění, Soukromá univerzita města Vídně a **Michael Posch**, Univ.-Prof. (*Unicorn-Ensemble*), Děkan tamtéž, nechají rozeznat alternativní hudbu středověku.

Za program dne odpovídají: C. Kallos / M. Ziegler / M. Zoglauer